

Servei d'Atenció a les Víctimes d'Abusos

† CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
President de la Conferència Episcopal Espanyola

L'acció de l'Església davant dels abusos sexuals

Recentment, hem conegit un informe elaborat pel Defensor del Poble sobre casos d'abusos a menors a la nostra Església que ens ha omplert de tristesa. De cap manera pretenem buscar excuses ni justificacions per eludir qualsevol responsabilitat que ens correspongui com a institució. Amb franquesa i sense embuts, manifestem que entenem i som completament conscients del dany causat. Com en altres ocasions, volem expressar clarament la vergonya i la pena que ens causa aquesta realitat, que traeix el missatge de l'Evangeli. Aquests actes són incompatibles amb els valors fonamentals de la nostra fe en Crist, ja que contradien l'amor, la compassió i el respecte que ens va ensenyar.

Un cop més, volem demanar disculpes a totes les persones que han patit a causa d'aquestes execrables accions, especialment a les víctimes i a les famílies. No hi ha prou paraules per expressar el dolor que sentim, així com la traïció comesa per part d'alguns membres de les nostres comunitats.

Arran d'aquests tristes esdeveniments, l'Església ha esdevingut l'entitat més compromesa i amb més experiència de la societat espanyola per acabar amb aquesta xacra social. Són molts els Serveis d'Atenció a les Víctimes i els protocols adoptats amb aquesta finalitat.

Aquest és un drama que afecta un de cada cinc nens a Europa. La majoria dels abusadors són familiars o persones properes a la víctima. Això provoca que amb prou feines es produueixin denúncies per por que un parent pugui acabar a la presó.

Per a l'elaboració de l'Informe del Defensor del Poble l'Església ha col·laborat aportant tota la informació de què disposava. A la reunió extraordinària de l'Assemblea Plenària del 30 d'octubre passat, els bisbes vam tenir en compte el dolorós testimoni recollit de les víctimes. També considerem valioses les recomanacions proposades.

Ens sentim obligats a reconèixer el dolor de les víctimes però també a manifestar el dolor i el malestar que hem patit davant la difamació

pública causada per una intencionada i errònia extrapolació, realitzada per alguns mitjans de comunicació i per alguns membres del Govern espanyol, a partir d'una dada d'una enquesta duta a terme per la firma GAD3 i publicada a l'Informe del Defensor del Poble. Expressem la nostra intensa decepció per l'esmentada extrapolació i per la dubtosa fiabilitat dels resultats d'aquesta enquesta. Aquesta extrapolació, infundada i intencionada, va conduir alguns mitjans de comunicació a afirmar que a Espanya hi ha gairebé mig milió d'abusats per ministres ordenats i consagrats de l'Església; quan l'únic cert i contrastat és que el Defensor del Poble ha recollit 487 casos. Una extrapolació que el Defensor del Poble, en reiterades ocasions, va afirmar que no es podia fer i que molts tècnics així ho han confirmat durant les darreres setmanes. Fins i tot el mateix president de GAD3 ha afirmat que aquesta extrapolació és un «deliri estadístic».

Malgrat tot, volem mirar el futur amb esperança. Els nostres sacerdots, diaques, religiosos, missioners i laics treballen i es liuren cada dia, ajudant, guiant i consolant persones que ho necessiten. Compleixen una missió important i necessària, encara que sigui poc reconeguda en els nostres temps.

Un cop més, reiterem que la nostra lluita contra tota mena d'abusos ha de continuar. I, alhora, expremem la nostra estima i consideració envers els sacerdots i religiosos de la nostra Església. Els bisbes volem oferir el nostre suport a tothom. I aprofitem aquesta ocasió per fer una crida als fidels catòlics perquè els mostrin estima i confiança. Siguem justos i no jutgem precipitadament. Recordem el mandat de Nostre Senyor a no jutjar amb lleugeresa.

Adjunt en aquest Full extraordinari, hi podreu trobar el missatge dels bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola al poble de Déu amb motiu dels abusos i que porta per títol: «Enviats a acollir, sanar i reconstruir».

PARA DAR LUZ

PROTECCIÓN DE MENORES

CONFERENCIA
EPISCOPAL
ESPAÑOLA

SI QUIERES SABER MÁS DE LO QUE HACE LA IGLESIA
EN MATERIA DE ABUSOS: WWW.PARADARLUZ.COM

Servei d'Atenció a les Víctimes d'Abusos

«Perdó, prevenció i...

«Una sola víctima és una tragèdia social intolerable»

La Conferència Episcopal Espanyola està compromesa en la protecció de menors i en la prevenció d'abusos sexuals, especialment en el marc de la seva activitat i de tota la societat en general.

Des del 2010 es va començar a treballar sobre aquesta qüestió amb la publicació dels primers protocols per a la protecció dels menors i la prevenció d'abusos.

Des d'aquell moment, s'han dut a terme quatre passos fonamentals:

- La creació, adaptació i actualització de protocols de prevenció d'abusos i protecció de menors.
- La creació d'oficines d'atenció a les víctimes, independents de la via jurídica canònica, amb la dimensió pastoral: acollida, acompanyament, restauració i reparació.
- L'elaboració d'informes anuals sobre els testimonis presentats a les oficines.
- Els programes de formació en prevenció i detecció d'abusos i protecció de menors per a infants, catequistes professors, religiosos i sacerdots.

Per a saber-ne més, web de la Conferència Episcopal Espanyola:

www.paradarluz.com

Per a posar-te en contacte amb el Servei d'Atenció a les Víctimes:

atenciovictimes@bisbatdeterrassa.org

En xifres

202	60	142
OFICINES	ESGLÉSIA DIOCESANA	CONGREGACIONS

A més de les 60 oficines a l'àmbit de l'Església diocesana (de caràcter diocesà, interdiocesà i llocs d'accollida), les congregacions religioses han obert 142 oficines pertanyents a 121 congregacions (les més grans n'han obert diverses a Espanya, segons províncies).

En total, l'Església a Espanya ha obert aquests dos anys 202 oficines preparades per a la recepció de denúncies d'abusos cometuts en el passat. Aquestes oficines s'encarreguen també de l'establiment de protocols d'actuació i de formació per a la protecció de menors i la prevenció d'abusos.

LAVANGUARDIA
Las víctimas de abusos en la Iglesia
400.000, según el Defensor del Pueblo

el Periódico
440.000 víctimas de pederastia en la Iglesia española

EL PAÍS
La investigación sobre la pederastia en la Iglesia española estima 440.000 víctimas

D'on surten aquests números?

L'informe del Defensor del Poble ha recollit i acreditat 373 testimonis que fan referència a 487 víctimes al si de l'Església. Aquest informe incorpora, a més a més, les dades d'una enquesta sol·licitada a GAD3 sobre els abusos a Espanya. Aquest informe en cap cas fa una extrapolació de les dades de l'enquesta. Es tracta d'una enquesta telefònica realitzada a 113.126 persones de les quals només 8.013 van accedir a contestar el qüestionari. Els experts han destacat aquesta descomunal desproporció com un element que qüestiona la fiabilitat de l'enquesta i la representativitat de la mostra. A més, si fossin certes les dades d'aquesta extrapolació, representaria que cada sacerdot o religiós ha abusat de molts nens a Espanya. Per tot això, tant el Defensor del Poble com el president de GAD3, i diversos experts en la matèria, han confirmat que mai no es pot fer una extrapolació d'aquestes dades.

Des de l'Església catòlica estem absolutament compromesos en erradicar aquesta xacra social que fereix profundament moltes persones. Deixar de tenir en compte la magnitud del problema i la seva dimensió majoritàriament extraeclesià suposa no afrontar les causes del problema i perpetuar-lo en el temps. Cal deixar de parlar de simples xifres i posar les víctimes i el seu patiment al centre. Totes les víctimes mereixen el nostre perdó, prevenció i acompanyament.

Podeu escoltar l'entrevista al president de GAD3 en què explica perquè fer l'extrapolació és un «deliri estadístic» capturant aquest codi QR.

Servicio de Atención a las Víctimas de Abusos

acompanyament»

¿De dónde salen estos números?

El informe del Defensor del Pueblo ha recogido y acreditado 373 testimonios que refieren a 487 víctimas en el seno de la Iglesia. Dicho informe incorpora, además, los datos de una encuesta solicitada a GAD3 sobre los abusos en España. Este informe en ningún caso hace una extrapolación de los datos de la encuesta. Se trata de una encuesta telefónica realizada a 113.126 personas de las que solo 8.013 se prestaron a contestar el cuestionario. Los expertos han destacado esta descomunal desproporción como un elemento que cuestiona la fiabilidad de la encuesta, y la representatividad de la muestra. Además, de ser ciertos los datos de dicha extrapolación, representaría que cada sacerdote o religioso ha abusado de muchos niños en España. Por todo ello, tanto el Defensor del Pueblo como el presidente de GAD3, y diversos expertos en la materia, han confirmado que nunca se puede hacer una extrapolación de estos datos.

Desde la Iglesia católica estamos absolutamente comprometidos en erradicar esta lacra social que hiera profundamente a muchas personas. Dejar de tener en cuenta la magnitud del problema y su dimensión mayoritariamente extraeclesial supone no afrontar las causas del problema y perpetuarlo en el tiempo. Hay que dejar de hablar de simples cifras y poner a las víctimas y su sufrimiento en el centro. Todas las víctimas merecen nuestro perdón, prevención y acompañamiento.

Podéis escuchar la entrevista al presidente de GAD3 en la que explica porqué hacer la extrapolación es un «delirio estadístico» capturando este código QR.

«Una sola víctima es una tragedia social intolerable»

La Conferencia Episcopal Española está comprometida en la protección de menores y en la prevención de abusos sexuales, especialmente en el marco de su actividad y de toda la sociedad en general.

Desde el 2010 se empezó a trabajar sobre esta cuestión con la publicación de los primeros protocolos para la protección de los menores y la prevención de abusos.

Desde aquel momento, se han llevado a cabo cuatro pasos fundamentales:

- La creación, adaptación y actualización de protocolos de prevención de abusos y protección de menores.
- La creación de oficinas de atención a las víctimas, independientes del cauce jurídico canónico, con dimensión pastoral: acogida, acompañamiento, restauración y reparación.
- La elaboración de informes anuales sobre los testimonios presentados en las oficinas.
- Los programas de formación en prevención y detección de abusos y protección de menores para niños, catequistas, profesores, religiosos y sacerdotes.

Para saber más, web de la Conferencia Episcopal Española:

www.paradarluz.com

Para ponerte en contacto con el Servicio de Atención a las Víctimas:

atenciovictimes@bisbatdeterrassa.org

En cifras

202

OFICINAS

60

IGLESIA DIOCESANA

142

CONGREGACIONES

Además de las 60 oficinas en el ámbito de la Iglesia diocesana (de carácter diocesano, interdiocesano y lugares de acogida), las congregaciones religiosas han abierto 142 oficinas pertenecientes a 121 congregaciones (las más grandes han abierto varias en España, según provincias).

En total, la Iglesia en España ha abierto en estos dos años 202 oficinas preparadas para la recepción de denuncias de abusos cometidos en el pasado. Estas oficinas se encargan también del establecimiento de protocolos de actuación y formación para la protección de menores y la prevención de abusos.

Servei d'Atenció a les Víctimes d'Abusos

Des de la diòcesi de Terrassa

Hem de començar per reconèixer que aquest tema dels abusos ha estat una veritable desgràcia i una greu ferida a l'Església. A la nostra diòcesi, des del principi, s'ha procurat treballar seriosament a partir de tres línies: la prevenció i sensibilització, l'acompanyament de les persones que s'han sentit afectades, i l'actuació, quan ha estat necessària, en l'àmbit de la justícia canònica i civil.

Ben aviat es van començar a treballar unes orientacions i criteris diocesans que el bisbe va aprovar el 22 de març de 2019. Aquests criteris i orientacions recullen la normativa existent aleshores, oferien unes orientacions bàsiques a tenir en compte en els espais de l'Església, les relacions i el tracte amb els altres, les activitats, l'ús de les noves tecnologies i les xarxes socials i un apartat específic sobre els preveres i diaques. Aquestes orientacions es van presentar a reunions de preveres i diaques, als seminaristes, catequistes, monitores i professors en l'àmbit de l'Església catòlica.

Posteriorment, el 29 de maig de 2020, el bisbe va crear el *Servei diocesà d'atenció a les víctimes d'abús de menors i adults vulnerables*, que està format pel vicari general, un psicòleg, un psiquiatra, un advocat, un mediador i un prevere. A la pàgina web del Bisbat apareix el contacte per a les víctimes i al-

tres persones que vulguin rebre informació.

Finalment, s'ha aprovat, el març de 2023, el *Protocol diocesà per a la prevenció, detecció i actuació en cas d'abusos a menors i persones vulnerables*, inspirat en el protocol aprovat per la Conferència Episcopal Espanyola el mes de gener de 2023. Aquest protocol afecta en la prevenció pel que fa a la selecció i formació de personal i col·laboradors; també amb diferents indicadors que poden fer sospitar i detectar fets d'aquest tipus; i, finalment, en l'actuació davant l'abús amb el procés canònic i l'aplicació de la justícia. Aquest document s'ha publicat i s'ha donat a conèixer en els organismes diocesans i es troba a disposició en la pàgina web del Bisbat.

Al llarg d'aquest darrer any s'ha col·laborat activament en les peticions realitzades des del Defensor del Poble i el bufet Cremades & Calvo-Sotelo aportant-hi la informació i documentació sol·licitades per a l'elaboració dels informes respectius, reflectint també l'activitat realizada del Servei diocesà.

Aquest és un camí en el qual tota l'Església està implicada, i també, per tant, la nostra diòcesi. Un camí de prevenció i sensibilització, d'acompanyament i d'actuacions legals que seguirem en el futur.

Desde la diócesis de Terrassa

Tenemos que reconocer que este tema de los abusos ha sido una verdadera desgracia y una grave herida en la Iglesia. En nuestra diócesis, desde el principio, se ha procurado trabajar seriamente a partir de tres líneas: la prevención y sensibilización, el acompañamiento de las personas que se han sentido afectadas, y la actuación, cuando ha sido necesaria, en el ámbito de la justicia canónica y civil.

Enseguida se empezaron a trabajar unas orientaciones y criterios diocesanos que el obispo aprobó el 22 de marzo de 2019. Estos criterios y orientaciones recogían la normativa existente en aquel momento, ofrecían unas orientaciones básicas para tener en cuenta en los espacios de la Iglesia, las relaciones y el trato con los otros, las actividades, el uso de las nuevas tecnologías y las redes sociales y un apartado específico sobre los presbíteros y diáconos. Estas orientaciones se presentaron en las reuniones de presbíteros y diáconos, a los seminaristas, catequistas, monitores y profesores en el ámbito de la Iglesia católica.

Posteriormente, el 29 de mayo de 2020, el obispo creó el *Servicio diocesano de atención a las víctimas de abuso de menores y adultos vulnerables*, que está formado por el vicario general, un psicólogo, un psiquiatra, un abogado, un mediador y un presbítero. En la página web del Obispado aparece el contacto para las víctimas

y otras personas que quieran recibir información.

Finalmente, se ha aprobado, en marzo de 2023, el *Protocolo diocesano para la prevención, detección y actuación en caso de abusos a menores y personas vulnerables*, inspirado en el protocolo aprobado por la Conferencia Episcopal Española el mes de enero de 2023. Este protocolo afecta en la prevención en cuanto a la selección y formación de personal y colaboradores; también ofrece diferentes indicadores que pueden hacer sospechar y detectar hechos de este tipo; y, finalmente, en la actuación ante el abuso con el proceso canónico y la aplicación de la justicia. Este documento se ha publicado y se ha dado a conocer en los organismos diocesanos y se encuentra a disposición en la página web del Obispado.

A lo largo de este último año se ha colaborado activamente en las peticiones realizadas desde el Defensor del Pueblo y el bufete Cremades & Calvo-Sotelo aportando la información y documentación solicitadas para la elaboración de los informes respectivos, reflejando también la actividad realizada desde el Servicio diocesano.

Este es un camino en el que toda la Iglesia está implicada, y también, por lo tanto, nuestra diócesis. Un camino de prevención y sensibilización, de acompañamiento y de actuaciones legales que seguiremos en el futuro.

† CARDENAL JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA

Presidente de la Conferencia Episcopal Española

La acción de la Iglesia ante los abusos sexuales

Recientemente, hemos conocido un informe elaborado por el Defensor del Pueblo sobre casos de abusos a menores en nuestra Iglesia que nos ha llenado de tristeza. De ninguna manera pretendemos buscar excusas o justificaciones para eludir cualquier responsabilidad que pueda correspondernos como institución. Con franqueza y sin rodeos, manifestamos que entendemos y valoramos completamente el daño causado. Como en otras ocasiones, queremos expresar sin ambages la vergüenza y la pesadumbre que causa en nosotros esta realidad, que traiciona el mensaje del Evangelio. Estos actos son incompatibles con los valores fundamentales de nuestra fe en Cristo, pues contradicen el amor, la compasión y el respeto que Él nos enseñó.

Al mismo tiempo, presentamos nuevamente nuestras más sinceras disculpas a todas las personas que han sufrido debido a estas execrables acciones, especialmente a las víctimas y sus familias. No hay palabras suficientes para expresar cuánto lamentamos su dolor, así como la traición cometida por parte de algunos miembros de nuestras comunidades.

La crisis que hemos vivido ha servido a la Iglesia para identificarse como la entidad más comprometida y con más experiencia de la sociedad española para acabar con esta lacra social. Son muchos los Servicios de Atención a las Víctimas y los protocolos adoptados con tal fin.

Este es un drama que afecta a uno de cada cinco niños en Europa. La mayoría de los abusadores son familiares o personas cercanas a la víctima. Esto provoca que apenas se produzcan denuncias ante el miedo a que un pariente pueda acabar en la cárcel.

Para la elaboración del Informe del Defensor del Pueblo la Iglesia ha colaborado aportando toda la información de la que disponía. En la reunión extraordinaria de la Asamblea Plenaria del pasado 30 de octubre, los obispos valoramos de manera especial el doloroso testimonio recogido de las víctimas. También consideramos valiosas las recomendaciones propuestas.

Nos sentimos obligados a reconocer el dolor de las víctimas pero también a manifestar el dolor y el malestar que hemos sufrido ante la difamación pública causada por una intencionada y errónea extrapolación, realizada por algunos medios de comunicación y algunos miembros del Gobierno español, a partir de un dato de una encuesta llevada a cabo por la firma GAD3 y publicada en el Informe del Defensor del Pueblo. Expresamos nuestra intensa decepción por la citada extrapolación y por la dudosa fiabilidad de los resultados de dicha encuesta. Dicha infundada e intencionada extrapolación condujo a algunos medios de comunicación a la exorbitante afirmación de que en España hay casi medio millón de abusados por ministros ordenados y consagrados de la Ig-

sia; cuando lo único cierto y contrastado es que el Defensor del Pueblo ha recogido 487 casos. Una extrapolación que el Defensor del Pueblo en reiteradas ocasiones afirmó que no se podía hacer y que muchos técnicos así lo han confirmado durante las últimas semanas. Incluso el propio presidente de GAD3 ha afirmado que esta extrapolación es un «delirio estadístico».

A pesar de todo ello, queremos mirar al futuro con esperanza. Nuestros sacerdotes, diáconos, religiosos, misioneros y laicos trabajan y se entregan cada día, ayudando, guiando, consolando y cumpliendo con una misión tan importante y necesaria, aunque sea poco reconocida en nuestros tiempos.

Una vez más, reiteramos que nuestra lucha contra toda clase de abusos debe continuar. Y, al mismo tiempo, expresamos nuestra estima y consideración hacia los sacerdotes y religiosos de nuestra Iglesia. Los obispos queremos ofrecer nuestro apoyo a todos ellos. Y aprovechamos esta ocasión para hacer un llamamiento a los fieles católicos animándolos a que les muestren su aprecio y confianza. Seamos justos y no juzguemos precipitadamente. Recordemos el mandato de Nuestro Señor a no juzgar con ligereza.

Adjunto a esta Hoja extraordinaria, podrá encontrar el mensaje de los obispos de la Conferencia Episcopal Española en el pueblo de Dios con motivo de los abusos y que lleva por título: «Enviados a acoger, sanar y reconstruir».